

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE OUVRANT LA PROCEDURE DE CLASSEMENT COMME MONUMENT DU FOYER ET DE LA SALLE (EN CE COMPRIS LES DEGAGEMENTS ET ESCALIERS Y MENANT) DE L'ANCIEN "THEATRE DU VAUDEVILLE" SIS GALERIE DE LA REINE, 13-15 A BRUXELLES.

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE OPENING VAN DE PROCEDURE TOT BESCHERMING ALS MONUMENT VAN HET FOYER EN DE ZAAL (MET INBEGRIJ VAN DE VRIJE RUIMTEN EN DE TRAPPEN DIE ER NAARTOE VOEREN) VAN HET VOORMALIGE "THEATRE DU VAUDEVILLE" GELEGEN KONIGIN GALERIJEN, 13-15 TE BRUSSEL.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 18 et 23;

Gelet op de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid de artikels 18 en 23;

Vu la proposition de la section autonome bruxelloise de la Commission Royale des Monuments et des Sites du 18 mars 1994:

Gelet op het voorstel van de Brusselse autonome sectie van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 18 mars 1994;

Sur proposition du Ministre de la Région de Bruxelles-Capitale ayant les Monuments et les Sites dans ses attributions:

Op voorstel van de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest belast met Monumenten en Landschappen;

Après en avoir délibéré.

Na beraadslaging.

A R R E T E :

B E S L U I T :

Article unique. - Conformément aux dispositions de l'article 18 §1er de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, est ouverte la procédure de classement comme monument, en raison de sa valeur historique et artistique, précisée dans la notice annexée au présent arrêté, du foyer et de la salle (en ce compris les dégagements et escaliers y menant) de l'ancien "Théâtre du Vaudeville" sis Galerie de la Reine, 13-15 à Bruxelles, connu au cadastre de Bruxelles, 2ème division, section B, 5ème feuille, parcelle n° 1096 G.

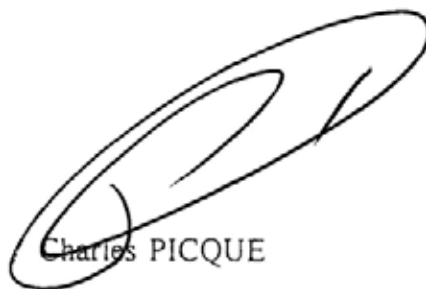
Bruxelles, le 19/1/95.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale.

Enig artikel. - Overeenkomstig de bepalingen van artikel 18 §1 van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed wordt de procedure tot bescherming als monument geopend, omwille van haar historische en artistieke waarde, zoals nader bepaald in de nota bijgevoegd aan dit besluit, van het foyer en de zaal (met inbegrip van de vrije ruimten en de trappen die er naartoe voeren) van het voormalige "Théâtre du Vaudeville" gelegen Konigin Galerijen, 13-15 te Brussel, bekend ten kadaster te Brussel, 2de afdeling, sectie B, 5de blad, perceel nr 1096 G.

Brussel, 19/1/95.

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau.

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid.

Didier COSUIN.

Voor beslistend stelsel
Four copie con...

J. LAURANT

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA
REGION DE BRUXELLES-CAPITALE
OUVRANT LA PROCEDURE DE
CLASSEMENT COMME MONUMENT
DU FOYER ET DE LA SALLE (EN CE
COMPRIS LES DEGAGEMENTS ET
ESCALIERS Y MENANT) DE L'ANCIEN
"THEATRE DU VAUDEVILLE" SIS
GALERIE DE LA REINE, 13-15 A
BRUXELLES.

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE REGERING
HOUDENDE OPENING VAN DE
PROCEDURE TOT BESCHERMING ALS
MONUMENT VAN HET FOYER EN DE
ZAAL (MET INBEGRIIP VAN DE VRIJE
RUITEN EN DE TRAPPEN DIE ER
NAARTOE VOEREN) VAN HET
VOORMALIGE "THEATRE DU
VAUDEVILLE" GELEGEN KONIGIN
GALERIJEN, 13-15 TE BRUSSEL.

DESCRIPTION SOMMAIRE ET
JUSTIFICATION DE L'INTERET
SELON L'ARTICLE 2 § 1 DE
L'ORDONNANCE DU 4 MARS 1993

BEKNOPTE BESCHRIJVING EN
MOTIVERING VAN HET BELANG
VOLGENS ARTIKEL 2 § 1 VAN DE
ORDONNANTIE VAN 4 MAART 1993.

Vu pour être annexé à l'arrêté du
19/1/95

Gezien om bij het besluit van 19/1/95
gevoegd te worden.

Le Ministre-Président du Gouvernement de
la Région de Bruxelles-Capitale.

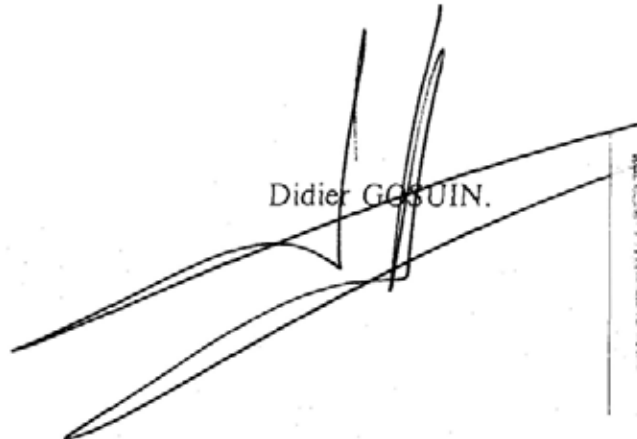
De Minister-Voorzitter van de Brusselse
Hoofdstedelijke Regering,

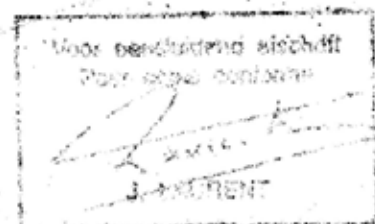
Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région
de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement,
de l'Environnement, de la Conservation de
la Nature et de la Politique de l'Eau.

De Minister van de Brusselse
Hoofdstedelijke Regering,
belast met Huisvesting, Leefmilieu,
Natuurbehoud en Waterbeleid.

Didier GOSUIN.

PROPOSITION DE CLASSEMENT

Monument : THEATRE DU VAUDEVILLE

Commune : BRUXELLES

Adresse : GALERIE DE LA REINE N°S 13-15

Référence cadastrale : BRUXELLES, 2ème DIVISION, SECTION B, 5ème FEUILLE
parcelle n° 1096 G

DESCRIPTION SOMMAIRE

Le théâtre se présente aujourd'hui comme une petite salle à l'italienne d'environ 350 places, greffée sur la structure de l'ancien marché aux fleurs. Elle se caractérise par un grand développement de balcons (réalisés de 1870 à 1884) aménagés dans l'ancienne "galerie" du marché qui entourait une cour carrée.

Elle est rythmée par des colonnes en fonte qui s'élèvent sur deux niveaux et se terminent par des chapiteaux ioniques. Au rez-de-chaussée, la structure soutient un plafond à voussettes qui subsiste de l'ancien marché. Au dernier niveau, des colonnes d'ordre composite ont été superposées aux précédentes par l'architecte Cluysenaer pour achever la composition. La plupart des éléments du décor, rehaussé à l'or, sont conservés en bon état. Plusieurs peintures y sont incorporées, notamment la grande toile marouflée qui orne le plafond circulaire. Le dégagement d'entrée du théâtre, situé de plain-pied à front des galeries Saint-Hubert, fait également office de foyer.

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2, 1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier :

Le théâtre du Vaudeville fut édifié sur le site de l'ancien marché aux fleurs. Celui-ci constituait, à l'origine, un élément important de la morphologie urbaine dont l'architecte J.P. Cluysenaer tira parti dans l'agencement des Galeries Royales Saint-Hubert en étudiant une liaison directe entre l'un et l'autre. L'intérêt principal du théâtre, sur le pan historique comme sur le plan artistique, est d'avoir magistralement intégré l'ancienne structure en fonte du marché au coeur d'une nouvelle construction où elle est toujours lisible. La reconversion de l'ancienne structure du marché en théâtre provoque un jeu spatial particulièrement intéressant, où les courbes des balcons tentent de faire oublier le plan carré originel autour duquel se déployait le marché. Le décor éclectique de la salle, qui a été conservé en bon état, confère néanmoins à l'ensemble une grande homogénéité esthétique. Ce petit théâtre, qui est miraculeusement parvenu jusqu'à nous, constitue donc à la fois un témoignage de l'architecture de théâtre de la moitié du XIXe siècle, mais il garde également le souvenir, en négatif, d'une disposition spatiale beaucoup plus ancienne qui ajoute à l'intérêt du programme urbain exceptionnel que représentait la création des galeries en 1840.

VOORSTEL TOT BESCHERMING

MONUMENT : THEATRE DE VAUDEVILLE

GEMEENTE : BRUSSEL

ADRES : KONIGIN GALERIJEN, 13-15

**KADASTRALE REFERENTIES : BRUSSEL, 2de AFDELING, SECTIE B, 5de BLAD,
PERCEEL NR 1096 G.**

BEKNOPTE BESCHRIJVING :

De schouwburg bestaat vandaag uit een kleine zaal op zijn Italiaans met ongeveer 350 plaatsen, die gebouwd is op de voormalige bloemenmarkt. Ze wordt gekenmerkt door een grote uitbouw van balkons (gebouwd van 1870 tot 1884) en werd aangelegd in de voormalige galerij van de markt die een vierkant binnenplein omgaf.

Zij wordt geritmeerd door gietijzeren kolommen die zich over twee niveaus uitstrekken en eindigen op een Ionisch kapiteel. Op de gelijkvloerse verdieping ondersteunt de structuur een plafond voorzien van kleine gewelfstenen die nog overblijven van de voormalige markt. Op het laatste niveau heeft architect Cluysenaer de vroegere kolommen overdekt door composiet kolommen om het geheel af te werken. Het grootste gedeelte van de decorelementen, die verguld werden, verkeren in goede staat. Verscheidene schilderwerken zijn ingewerkt onder meer de grote gemaroufleurde schilderij die het cirkelvormige plafond bedekt. De inkomhal van de schouwburg, op de gelijkvloerse en tegenover de Sint-Hubertusgalerijen doet eveneens dienst als foyer.

Belang van het monument volgens artikel 2, paragraaf 1, bepaald in de Ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed :

Historisch en artistiek belang :

Het Théâtre de Vaudeville werd opgetrokken op de voormalige bloemenmarkt. Deze vormde oorspronkelijk een belangrijk element in de stadsmorfologie waaruit de architect J.P. Cluysenaer voordeel trok bij de aanleg van de Koninklijke Sint-Hubertus-Galerijen door een rechtstreekse band tussen beide elementen te bestuderen. Het grootste belang van de schouwburg, zowel op historisch als op artistiek niveau is de meesterlijke manier waarop de voormalige gietijzeren structuur van de markt werd verwerkt in het hart van een nieuwbouw waar ze nog steeds te zien is. De ombouw van de oude structuur van de markt in de schouwburg resulteert in een meer dan boeiend ruimtelijk spel, waar de gebogen lijnen van de balkons het vierkant grondplan waarrond de markt zich ontplooiden trachten te doen vergeten. Het eclectische decor van de zaal, die in een goede staat verkeert, verleent het geheel ondanks alles een grote esthetische homogeniteit. Deze kleine schouwburg, die op wonderlijke wijze tot op heden is blijven bestaan, vormt dus zowel een getuigenis van een schouwburgarchitectuur uit het midden van de XIXde eeuw, als ook een nagedachtenis, in de vorm van een negatief, van een ruimtelijke ordening die veel verder teruggaat en die het belang van het uitzonderlijk stedelijk programma die de schepping van de Galerijen in 1840 betekenden nog versterken.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

**BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK
GEWEST**

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA
REGION DE BRUXELLES-CAPITALE
OUVRANT LA PROCEDURE DE
CLASSEMENT COMME MONUMENT
DU FOYER ET DE LA SALLE (EN CE
COMPRIS LES DEGAGEMENTS ET
ESCALIERS Y MENANT) DE
L'ANCIEN "THEATRE DU
VAUDEVILLE" SIS GALERIE DE LA
REINE, 13-15 A BRUXELLES.

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE REGERING
HOUDENDE OPENING VAN DE
PROCEDURE TOT BESCHERMING
ALS MONUMENT VAN DE FOYER EN
DE ZAAL (MET INBEGRIIP VAN DE
VRIJE RUIMTEN EN DE TRAPPEN
DIE ER NAARTOE LEIDEN) VAN HET
VOORMALIGE "THEATRE DU
VAUDEVILLE" GELEGEN
KONIGINNEGALERIJ, 13-15 TE
BRUSSEL.

**DELIMITATION DE LA ZONE
DE PROTECTION**

**AFBAKENING VAN DE
VRIJWARINGSZONE**

Vu pour être annexé à l'arrêté du
19/11/95.

Gezien om bij het besluit van 19/11/95
gevoegd te worden.

Le Ministre-Président du Gouvernement de
la Région de Bruxelles-Capitale,

De Minister-Voorzitter van de Brusselse
Hoofdstedelijke Regering,

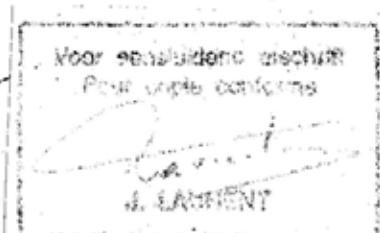
Charles PICQUE

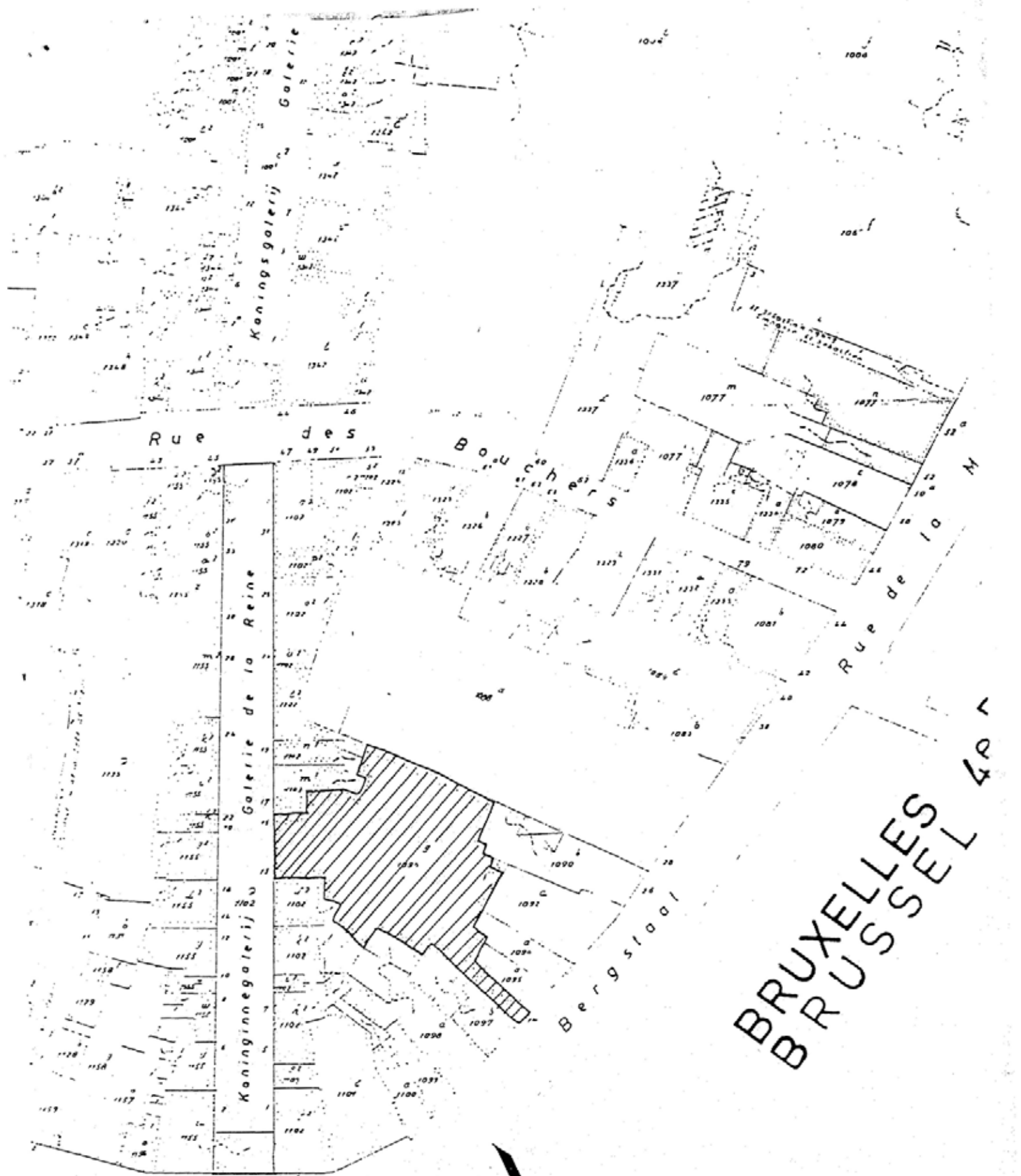
Le Ministre du Gouvernement de la
Région de Bruxelles-Capitale, chargé du
Logement, de l'Environnement, de la
Conservation de la Nature et de la
Politique de l'Eau.

De Minister van de Brusselse
Hoofdstedelijke Regering,
belast met Huisvesting, Leefmilieu,
Natuurbehoud en Waterbeleid.

Didier GOSSLIN.

BRUXELLES
BRUSSELS

▨▨▨▨ Objet du classement
Théâtre du Vaudeville

bes

a)